

1217 7/6 51: 1. beh. af f. om Grønlands forsvar og om en øverstkommand. i Atlantområdet. 1218

[P. N. Petersen (Røje).]

den mest afgørende begivenhed siden afslutningen af den sidste verdenskrig og mente, at vi stod ved begyndelsen af en ny historisk udvikling. Deri kan jeg ikke være enig med den højtærede udenrigsminister, da der for mig ikke er tvivl om, at den største begivenhed, der har fundet sted siden krigens slutning, var den begivenhed, der fandt sted den 26. juni 1945 i San Francisco, da De Forenede Nationers repræsentanter underskrev De Forenede Nationers pagt. Jeg vil med den højtærede formands tilladelse citere indledningen til denne pagt, der lyder sådan:

„Vi, De Forenede Nationers folk, er besluttede på at frelse kommende generationer fra krigens svøbe, som to gange i vor levetid har bragt usigelige lidelser over menneskeheden. Vi bekræfter påny troen på fundamentale menneskerettigheder, på menneskets personlige værdighed og værd, på mænds og kvinders såvel som store og små nationers lige rettigheder.“

Det forekommer mig, at denne pagt med denne indledning er den største begivenhed, som vi har været stillet overfor siden afslutningen af den sidste verdenskrig. Nu er der siden da ganske vist sket det, at ikke alle medlemmer af De Forenede Nationer har handlet i den ånd, hvori denne pagt blev udformet; man kan vel også sige, at enkelte medlemsstater har udvist en tilbøjelighed til at sabotere den handlekraft, der må være en forudsætning for, at det retsgrundlag, som De Forenede Nationer har skabt, kan virke efter sin hensigt. Men selvom forholdet er det, at enkelte medlemsstater ikke handler i De Forenede Nationers ånd, må vi ikke derfor undervurdere betydningen af den vilje, som det store flertal af jordens folk har vist til at skabe et retsgrundlag til afløsning af de evige stridigheder mellem de forskellige folkeslag. Det er efter min opfattelse den største begivenhed siden verdenskrigens slutning, og den anskueliggøres i de begivenheder, der finder sted i Korea, hvortil vi som bekendt fra dansk side også yder vort bidrag.

De forslag til rigsdagsbeslutninger, der her foreligger til behandling, vedrørende forsvaret af Grønland og udnævnelsen af den øverstkommanderende i Atlantområdet har jo været genstand for en omfattende drøf-

telse i det andet høje ting, hvorfor der ikke vil være anledning til en så grundig gennemgang af de problemer, der er knyttet til forslagene, her i salen. Jeg finder dog anledning til at understrege, at det er Danmarks tilslutning til Atlantpagten, der er den direkte anledning til de to rigsdagsbeslutninger, der her er tale om, og da vi fra det radikale venstres side betragter Danmarks tilslutning til Atlantpagten som et stort fejlgreb, der meget let kan få skæbnesvangre følger, er det noget, der siger sig selv, at vore følelser overfor de foreliggende forslag er meget beherskede, selvom det ærede medlem hr. Foss undrede sig såre derover. Jeg har sagt det før, men føler trang til at gentage det her, at jeg bebrejder ikke nogen, at de er tilhængere af Atlantpagten, heller ikke det ærede medlem hr. Foss, da jeg ikke føler mig berettiget til at tvivle om, at de er det ud fra en ærlig og redelig overbevisning om, at vi her i Danmark derigennem sikrer vort lands og vort folks frihed og selvstændighed på bedst mulig måde. Jeg har også altid erkendt, at der i hvert fald er forhold, som med en vis vægt taler til fordel for Atlantpagten, og det er den præventive betydning, pagten kan have, idet aggressive nationer måske vil betænke sig nogle gange, inden de angriber, når de er vidende om, at de, hvis de gør det, vil udløse vældige kræfter, som de ikke er i stand til at kontrollere. Vi erkender, at det er et forhold, der taler til gunst for Atlantpagten.

Men efter vor opfattelse er der mange andre forhold, der taler imod, og som vejer langt, langt tungere. Der er først og fremmest vort lands geografiske beliggenhed, der måske er den mest udsatte i Vesteuropa, og som rummer en frygtelig risiko, som vi fra vor side hverken kunne eller ville tage medansvaret for. Derfor er det i og for sig ikke et spørgsmål om Atlantpagten som sådan, det drejer sig om, men et spørgsmål om betimeligheden af Danmarks tilslutning til denne pagt. Det forhold, der er aktuelt ved denne lejlighed, er begrænsningen af vor suverænitet. Vi er ikke selv herrer over, hvornår vi skal gå i krig, og heller ikke over, hvornår vi skal slutte fred; vi disponerer ikke selv over vore militære enheder eller over, hvilke opgaver vi skal løse. Det er jo sandheden, når alle forklaringer bliver trukket fra.